

บันทึกข้อความ

สำนักอธิบดี
เลขที่รับ ๗๙๕
วันที่ ๓๑ ม.ค. ๒๕๖๒
เวลา ๑๕.๐๐ -

สำนักผู้ตรวจราชการกรม
เลขรับ ๐๐๕
วันที่ ๓๑ ม.ค. ๒๕๖๒
เวลา

ส่วนราชการ กองบริหารข้อมูลตลาดแรงงาน กลุ่มงานวิเคราะห์และวิจัย โทร ๐๒ ๒๕๖ ๗๘๗๐, ๓๑๔๕
ที่ รง ๐๓๐๔/๐๐๘๖ วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง สรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการการศึกษาความต้องการกำลังคนในอุตสาหกรรมเป้าหมายในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

เรียน อธิบดี

๑. เรื่องเดิม

มหาวิทยาลัยบูรพา ร่วมกับคณะทำงานประสานงานด้านการพัฒนาบุคลากรในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC-HDC) ได้จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การศึกษาความต้องการกำลังคนในอุตสาหกรรมเป้าหมายในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และได้เชิญตัวแทนกระทรวงแรงงาน จำนวน ๔ คน ได้แก่ นายสุชาติ พรชัยวิเศษกุล รองอธิบดีกรมการจัดหางาน รักษาการในตำแหน่งผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน นายวุฒิศักดี ปฐมศาสตร์ นักวิชาการแรงงานชำนาญการ นายอณัฐ ลัดลอย นักวิชาการแรงงานชำนาญการ และนายชยันต์ พันธุ์ชาติ นักวิชาการแรงงานปฏิบัติการ เข้าร่วมประชุมในวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๒ ณ โรงแรมเทาทอง มหาวิทยาลัยบูรพา

๒. ขอรายงาน

๒.๑ การประชุมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ได้เชิญผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เข้ามาร่วมกันให้ข้อมูล โดยคณะอาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพาทำหน้าที่เป็นเลขานุการในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่งในการประชุมครั้งนี้ มีการแบ่งกลุ่มอุตสาหกรรม ออกเป็น ๑๑ กลุ่มย่อย ดังนี้ ๑) อุตสาหกรรมยานยนต์แห่งอนาคต ๒) อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ และดิจิทัล ๓) อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดี และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ๔) อุตสาหกรรมเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ ๕) อุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร ๖) อุตสาหกรรมหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ ๗) อุตสาหกรรมการบิน ๘) อุตสาหกรรมขนส่งระบบราง ๙) อุตสาหกรรมการพาณิชย์นาวี ๑๐) อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ และ ๑๑) อุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร

๒.๒ ประเด็นที่แต่ละอุตสาหกรรมได้จัดทำในการประชุมประกอบด้วย ส่วนแรก ประเด็นด้านข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญของอุตสาหกรรม ส่วนที่สอง การระบุอุตสาหกรรมหลักที่เกี่ยวข้อง ส่วนที่สาม การหาสัดส่วนที่ใช้ในการคำนวณความต้องการแรงงาน และส่วนสุดท้าย ระบุรายละเอียดตำแหน่งงาน คุณสมบัติ และจำนวนของแรงงานที่ต้องการ อย่างไรก็ตามข้อมูลบางส่วนของแต่ละอุตสาหกรรมอาจยังไม่มีความชัดเจนคณะทำงานของแต่ละอุตสาหกรรมจะมีการค้นหาเพิ่มเติมและนำเสนอในการประชุมครั้งต่อไป

๒.๓ สรุปข้อมูลสำคัญของแต่ละอุตสาหกรรม ดังนี้

๒.๓.๑ อุตสาหกรรมยานยนต์แห่งอนาคต

๑) มีสัดส่วนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ประมาณ ร้อยละ ๕.๘ ซึ่งแนวทางในการพัฒนาอุตสาหกรรมจะเน้นผลิตรถยนต์ไฟฟ้า การประกอบรถยนต์ไฟฟ้า การผลิตแบตเตอรี่ระบบการขับเคลื่อนไฟฟ้า และการออกแบบและทำต้นแบบรถยนต์

๒) อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ โรงงานประกอบหุ่นยนต์ การออกแบบระบบและติดตั้งหุ่นยนต์ในสายการผลิต (System Integrator) การผลิตแบตเตอรี่และการนำกลับมาใช้ใหม่ ระบบควบคุมแบบอิเล็กทรอนิกส์ การผลิตเครื่องยนต์และอุปกรณ์ การผลิตอะไหล่รถยนต์ การผลิตระบบการชาร์จด้วยไฟฟ้า โรงงานประกอบรถยนต์ โปรแกรมควบคุมรถยนต์ และศูนย์บริการต่างๆ

๓) สัดส่วนที่ใช้...

๓) สัดส่วนที่ใช้ในการกำหนดความต้องการกำลังคน ได้แก่ จำนวนรถที่มีอยู่ในปัจจุบันและจำนวนรถที่ผลิตใหม่ในแต่ละเดือน

๔) ความต้องการแรงงาน ได้แก่ วิศวกรที่มีพื้นฐานวิศวกรรมยานยนต์สมัยใหม่ และพนักงานระดับปฏิบัติการที่มีพื้นฐานทางเทคนิค นิสัยอุตสาหกรรม เครื่องมือวัดขั้นสูง CNC และภาษาอังกฤษ

๒.๓.๒ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ และดิจิทัล

๑) ก่อให้เกิดธุรกิจพัฒนาและให้บริการซอฟต์แวร์ โดยมีแผนที่จะจัดตั้งศูนย์รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลผู้บริโภค และจัดทำโครงการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City)

๒) อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การออกแบบและผลิตอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ ระบบโทรคมนาคม การพัฒนาเมืองอัจฉริยะและท่าเรืออัจฉริยะ โรงงานอัจฉริยะ การบริการสุขภาพและอาหารित्रิพย์ การผลิตดิจิทัลคอนเทนต์ด้านการอบรมและศึกษา การดิจิทัลคอนเทนต์ด้านการขายและการตลาด การผลิตแอนิเมชันและวิชวลเอฟเฟค การผลิตเกมและอินเทอร์แอกทีฟมีเดีย (เช่น VR และ AR)

๓) สัดส่วนที่ใช้ในการกำหนดความต้องการกำลังคน ได้แก่ จำนวนเงินลงทุนในแต่ละปีของแต่ละอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง

๔) ความต้องการแรงงาน ได้แก่ วิศวกรคอมพิวเตอร์ นักคอมพิวเตอร์ โปรแกรมเมอร์ วิศวกรเครื่องกล/อุตสาหกรรม วิศวกรไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ เจ้าหน้าที่ Call Centre/หน่วยฉุกเฉิน เจ้าหน้าที่ฝ่ายไอที พยาบาล นักสาธารณสุข

๒.๓.๓ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

๑) อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอีกหนึ่งกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจทั้งนี้ประเทศไทยถือได้ว่าเป็นผู้นำด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จากนโยบายที่เน้นเรื่องการเพิ่มคุณภาพของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ และไทยเที่ยวไทย

๒) อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การแสดงสินค้าและนิทรรศการระดับนานาชาติ โรงแรม บริษัทนำเที่ยว เรือสำราญ การแพทย์และศูนย์ฟื้นฟูสุขภาพและเสริมความงาม บริษัทนำเที่ยวออนไลน์ การจัดการอาหารเพื่อรองรับคนกลุ่มใหญ่ และการบริการด้านนันทนาการโดยผ่านรูปแบบการแสดงผสมผสานแสง สี เสียงและเทคโนโลยีแห่งโลกอนาคต

๓) สัดส่วนที่ใช้ในการกำหนดความต้องการกำลังคน ได้แก่ จำนวนงานจัดแสดง จำนวนผู้เข้าร่วมงาน จำนวนห้องพัก จำนวนนักท่องเที่ยว และจำนวนการจองออนไลน์

๔) ความต้องการแรงงาน จะมีการรายงานในการประชุมกลุ่มย่อยครั้งต่อไป

๒.๓.๔ อุตสาหกรรมการเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ

๑) เป็นอุตสาหกรรมที่มีสัดส่วนร้อยละ ๘.๔ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) มีการจ้างงานจำนวนมากประมาณ ร้อยละ ๔๐ ของแรงงานทั้งหมด แต่ผลิตภาพแรงงานอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ จึงควรมีการยกระดับอุตสาหกรรม

๒) อุตสาหกรรมที่ให้ความสำคัญเป็นพิเศษ ได้แก่ การผลิตทุเรียน การผลิตมะม่วง และการผลิตมังคุด

๓) สัดส่วนที่ใช้ในการกำหนดความต้องการกำลังคน ได้แก่ พื้นที่การผลิตต่อผลไม้ชนิดละ ๑,๐๐๐ ไร่

๔) ความต้องการแรงงาน ได้แก่ เกษตรสมัยใหม่ที่มีมาตรฐานการผลิต เช่น GAP Organic Farming ผู้ที่มีความรู้ในเรื่องห่วงโซ่อุปทานและการตลาด เทคโนโลยีการผลิตและการเก็บเกี่ยว และเทคโนโลยีชีวภาพ

๒.๓.๕ อุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร

๑) เป็นอุตสาหกรรมที่มีแรงงานจำนวนมาก มูลค่าการลงทุนสูงที่สุด มูลค่าเพิ่มสูงที่สุด และการลงทุนด้านวิจัยและพัฒนาสูงที่สุด

๒) อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การเพิ่มมาตรฐานด้านการตรวจสอบย้อนกลับ การวิจัยและผลิตโภชนาการเพื่อสุขภาพอาหารที่มีการเติมสารอาหาร (Fortified Foods) และการผลิตอาหารไทยไขมันต่ำ อาหารที่ให้พลังงานต่ำและน้ำตาลต่ำ

๓) สัดส่วนที่ใช้ในการกำหนดความต้องการกำลังคน ได้แก่ มูลค่าสินค้าที่เพิ่มขึ้น และจำนวนนักวิจัย/นักวิชาการ ต่อปริมาณผลิตภัณฑ์ที่ผลิต

๔) ความต้องการแรงงาน ได้แก่ ผู้สร้างและดูแลระบบการตรวจสอบย้อนกลับ นักวิจัย นักพัฒนาผลิตภัณฑ์ นักการตลาด นักโภชนาการ วิศวกรเคมี โลจิสติกส์อาหาร ที่ปรึกษาการลงทุน นักวิจัยแปรรูปอาหาร และนักปรับปรุงพันธุ์

๒.๓.๖ อุตสาหกรรมหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ

๑) อุตสาหกรรมที่มีฐานการผลิตขนาดใหญ่ที่มีแนวโน้มว่าจะมีการใช้วิทยาการหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติในสายการผลิตมากขึ้น

๒) อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การผลิตอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ การผลิตอาหารสำหรับอนาคต การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ศูนย์รวมการแพทย์ การศึกษาและบริการเฉพาะทางการออกแบบระบบและติดตั้งหุ่นยนต์ในสายการผลิต (System Integrator) การผลิตเครื่องจักรอัตโนมัติ และการพัฒนาระบบทำงานอัตโนมัติ

๓) สัดส่วนที่ใช้ในการกำหนดความต้องการกำลังคน ได้แก่ มูลค่าเครื่องจักรที่ลงทุนใหม่ และยอดขายต่อปี

๔) ความต้องการแรงงาน ได้แก่ ช่างประกอบทางกล ไฟฟ้า ระบบควบคุมผู้ออกแบบระบบระดับ cellular manufacturing ผู้ออกแบบระดับไลน์การผลิต ผู้ออกแบบระบบการผลิต และผู้ออกแบบกระบวนการทำงานระบบอัตโนมัติ

๒.๓.๗ อุตสาหกรรมการบิน

๑) เป็นอุตสาหกรรมที่คาดว่าจะโตเร็วที่สุดในกลุ่มอุตสาหกรรมใหม่

๒) อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สายการบิน โรงซ่อมบำรุงเครื่องบิน การผลิตชิ้นส่วน และท่าอากาศยาน

๓) สัดส่วนที่ใช้ในการกำหนดความต้องการกำลังคน ไม่มีการระบุ

๔) ความต้องการแรงงาน ได้แก่ นักบิน ช่างซ่อม ลูกเรือ (flight crew) พนักงานภาคพื้น (ground handling) พนักงานซ่อมบำรุง (line & heavy maintenance) พนักงานฝ่ายผลิตชิ้นส่วน และพนักงานฝ่ายบริการ

๒.๓.๘ อุตสาหกรรมการขนส่งระบบราง

๑) เป็นอุตสาหกรรมที่นำเข้าเทคโนโลยีต่างชาติเป็นหลัก และกำลังจะมีการสร้างรถไฟความเร็วสูง เชื่อม ๓ สนามบิน ระยะทาง ๒๒๐ กิโลเมตร

๒) อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ประกอบการในด้านก่อสร้างระบบราง ผู้ให้บริการเดินรถไฟ ผู้ให้บริการงานบำรุงรักษา โรงงานประกอบ หรือผลิตชิ้นส่วนหรืออุปกรณ์ การพัฒนาพื้นที่ (TOD) ธุรกิจพาณิชย์กรรมที่เกี่ยวข้องบริเวณรอบสถานี และคมนาคมขนส่งรอง

๓) สัดส่วนที่ใช้...

๓) สัดส่วนที่ใช้ในการกำหนดความต้องการกำลังคน ได้แก่ ระยะทางการก่อสร้างรถไฟ จำนวนขบวน จำนวนสถานี และขนาดพื้นที่สถานี

๔) ความต้องการแรงงาน ได้แก่ หัวหน้าศูนย์ควบคุม พนักงานควบคุมเส้นทางหลัก พนักงานควบคุมศูนย์ซ่อมบำรุง พนักงานควบคุมด้านไฟฟ้า พนักงานควบคุมด้านข้อมูลข่าวสาร พนักงานควบคุมด้านวางแผนเดินรถ พนักงานขับรถไฟฟ้า พนักงานประจำรถส่วนบริการ พนักงานประจำรถด้านรักษาความปลอดภัย พนักงานส่วนสถานี (นายสถานีและผู้ช่วยนายสถานี) พนักงานส่วนสถานี (เจ้าหน้าที่ขายตั๋ว) พนักงานด้านความปลอดภัยและตรวจสอบคุณภาพ (Safety & Quality Control and Inspector) พนักงานทำความสะอาดและพนักงานรักษาความปลอดภัย หัวหน้าช่างซ่อมบำรุง และช่างซ่อมบำรุง

๒.๓.๙ อุตสาหกรรมการพาณิชย์นาวี

๑) อุตสาหกรรมที่มีโอกาสเติบโตจากการสร้างท่าเรือ การขนส่งสินค้า และการซ่อมบำรุงเรือ

๒) อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การต่อเรือและซ่อมเรือ การก่อสร้างทางทะเล การขนส่งทางทะเล และกองเรือพาณิชย์

๓) สัดส่วนที่ใช้ในการกำหนดความต้องการกำลังคน ได้แก่ จำนวนท่าเรือ จำนวนแท่นขุดเจาะน้ำมัน และจำนวนเรือขนส่ง

๔) ความต้องการแรงงาน ได้แก่ วิศวกร พนักงานสำนักงาน ช่างเชื่อม แรงงานทั่วไป ผู้บริหาร ผู้จัดการ และผู้ปฏิบัติงานหน้าท่า

๒.๓.๑๐ อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ

๑) อุตสาหกรรมที่จะเติบโตเร็วในอนาคต และเป็นอุตสาหกรรมที่ประเทศไทยมีศักยภาพสูง เพราะความพร้อมทางด้านวัตถุดิบทางการเกษตร

๒) อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การผลิตเอทานอล การผลิตกรดแลคติก และกรดซัคซินิก และการผลิตไบโอพลาสติก

๓) สัดส่วนที่ใช้ในการกำหนดความต้องการกำลังคน ได้แก่ กำลังการผลิตและปริมาณการใช้

๔) ความต้องการแรงงาน ได้แก่ นักวิทยาศาสตร์ นักวิจัย วิศวกร และช่างเทคนิค

๒.๓.๑๑ อุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร

๑) อุตสาหกรรมที่ต่อยอดจากธุรกิจการรักษาพยาบาล และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ โดยมุ่งเน้นการให้บริการด้านการแพทย์ผ่านอินเทอร์เน็ตและสมาร์ตโฟน การวิจัยและผลิตอุปกรณ์ทางการแพทย์ และการวิจัยยาและการผลิตเวชภัณฑ์

๒) อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ศูนย์บริการสุขภาพแสนสุข การบริการด้านสุขภาพระดับดีเลิศ โรงงานต่างๆ ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และการให้บริการด้านการแพทย์ผ่านอินเทอร์เน็ตและสมาร์ตโฟน

๓) สัดส่วนที่ใช้ในการกำหนดความต้องการกำลังคน ได้แก่ ประชากร ๑๐,๐๐๐ คน ต่อ ๑ ศูนย์บริการการแพทย์ และต่อ ๑ แห่ง จะมีแพทย์ ๑ คน และพยาบาล ๔ คน

๔) ความต้องการแรงงาน ได้แก่ แพทย์ ทันตแพทย์ เภสัช พยาบาลวิชาชีพ พยาบาลเทคนิค (ผู้ช่วย) นักเทคนิคการแพทย์ นักรังสีการแพทย์ นักกายภาพบำบัด นักกำหนดอาหาร นักวิทยาศาสตร์การแพทย์ และแพทย์แผนไทย

๒.๔ ในช่วงหลังการประชุมได้มีพิธีลงนามความร่วมมือ (MOU) ระหว่างมหาวิทยาลัยบูรพา กับสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) เพื่อร่วมกันพัฒนาบุคลากรและการศึกษา โดยมุ่งพัฒนามหาวิทยาลัยบูรพา เป็นมหาวิทยาลัยของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเพื่อประสานสร้างบุคลากรและปรับโครงสร้างการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายของการพัฒนาประเทศ โดยมี ดร.เสนาะ อุณากุล เป็นประธานการลงนาม

๒.๕ การศึกษาความต้องการแรงงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกหากมีรายละเอียดความคืบหน้าเพิ่มเติมจะรายงานให้ทราบต่อไป

๓. ข้อพิจารณา

กองบริหารข้อมูลตลาดแรงงานพิจารณาแล้ว เห็นควรเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ห้องสมุดกรมการจัดหางาน เพื่อทุกหน่วยงานนำไปใช้ประโยชน์ตามภารกิจที่เกี่ยวข้อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นางสาวสุกัญญา ภูพัฒนากุล)

ผู้อำนวยการกองบริหารข้อมูลตลาดแรงงาน

เห็นชอบ

(นางเพชรรัตน์ สินอวย)

อธิบดีกรมการจัดหางาน

- ๖ ก.พ. ๒๕๖๒

นางนภสร หงส์สุกใส
(นางนภสร หงส์สุกใส) ๓๑ ม.ค. ๖๒
ผู้ตรวจราชการกรม